

No. 1

Cena numeru
200 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:
Miesięcznie mk. 2500
Z przes. poczt.
Miesięcznie „ 5000
poza Łodzią egz. 150
Konto Pocztow. Kasy
Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVI r,
Istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kosciuszki 41.
TELEFON 28

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 2 stycznia 1923 r.

WIADOMOSCI POLITYCZNE

Zyczenia noworoczne

wp) Pan Prezydent Rzplitej w dniu noworocznym przyjął w Belwederze o godz. 9.30 życzenia od rządu w pełnym składzie z p. prezesem Rady ministr. na czele. O godz. 9.45 złożył życzenia p. marszałek Sejmu i p. marszałek Senatu, zaś o godz. 10-ej J. E. ks. kard. Kakowski, arcybiskup metropolita warszawski.

Wyjazd gen. Sikorskiego

R. prezes Rady min. wyjechał wczoraj z rodziną na trzydniowy pobyt do Zakopanego. Zastępować go będzie w funkcjach prezes Rady ministrów min. Darowski, natomiast funkcje ministra spraw wewnętrznych pełnić będzie dyr. departamentu p. Lentz.

Wyjaśnienie

wp) Z Min. spraw wewnętrznych komunikują, że zwolnienie p. dyrektora departamentu bezpieczeństwa publicznego Urbanowicza i jego zastępcy Klińskiego, nie ma nic wspólnego z zarządzeniami kierowniczych organów Min. spraw wewnętrznych, wydanymi między 12 a 17 grudnia 1922 r. ani też z rewizjami, dokonanymi w tym samym czasie.

TELEGRAMY

Ks. JANUSZ RADZIWIŁŁ O KONFERENCJI MOSKIEWSKIEJ.

WARSZAWA (AW) P. Janusz Radziwiłł przewodniczący delegacji polskiej na konferencję w Moskwie, w wywiadzie oświetlił kilka szczegółów, z powodu których konferencja w Moskwie skończyła się bez wyniku. Celem, jaki postawiła sobie Rosja na konferencji, miała być kontrola wojskowa pełniona przez Rosję nad państwami, biorącymi udział w naradach. Wspomnieć należy, że podobnej kontroli nie dopuściło się żadne państwo nawet wtedy gdy tego żądała Liga Narodów, do której należy 50 państw.

W odpowiedzi na propozycję rosyjskiej kontroli delegacja polska wysunęła projekt nie-agresji, czem zaszachowała całkowicie delegację rosyjską, odbierając jej podstawę do dalszego prowadzenia swojej polityki. Projekt polski został podpisany przez wszystkie delegacje z wyjątkiem rosyjskiej, przyczem Litwinow oświadczył, że nie podpisuje się pod frazesami.

Oprócz spraw rozbrojeniowych Rosja chciała rozbić na konferencji porozumienie Polski z państwami bałtyckimi. I w tym wypadku jednak dyplomacja rosyjska poniosła klęskę a przyjaźń polsko-bałtycką do konferencji wzmocniła się jeszcze bardziej.

W zakończeniu wywiadu p. Radziwiłł oświadczył, że nie wierzy w możliwość wojny Rosji z kimkolwiek, a zdanie swoje opiera na koniecznej ruinie środków komunikacyjnych.

Krzyż i półksiężyc

TURCJA BRONIĆ BĘDZIE SWYCH PRAW DO OSTATNIEJ KROPLI KRWI. GRECJA NIE CHCE RÓWNIEŻ USTĄPIĆ.

PARYŻ 1 (PAT) Mustafa Kemal basza w wywiadzie z przedstawicielami „Journala“, podniósł, iż Turcja zdecydowana jest nie ustąpić ani piędzi ziemi własnej i walczyć do ostatniej kropli krwi o zniesienie systemu kapitulacyjnego, który zdaniem Mustafy Kemala jest pogwałceniem godności narodowej tureckiej. Turcy podtrzymywali będą również swe odmowne stanowisko w sprawie utrzymania patriarchy greckiego w Konstantynopolu.

Kemal wyraził dalej nadzieję, że mocarstwa zechcą uwzględnić dobrą wolę Turcji i przyspieszą tok konferencji. Nowa Turcja jest usposobiona pojednawczo, zakończył Kemal,

lecz świadoma swej godności i swych sił, zdecydowana jest postawić na ostatnią kartę choćby był własny w walce o przynależne jej prawa.

ATENY 1 (PAT) Pułkownik Plastiras oświadczył w Salonikach wobec przedstawicieli prasy, że Grecja pragnie pokoju, lecz pokoju, któryby nie naruszał praw suwerennych Grecji. Odnosnie status quo terytorjalnego oraz praw narodowych, Grecja nie przyjmie tych warunków pokojowych, któreby przewidywały usunięcie patriarchy greckiego oraz ludności greckiej z Konstantynopola

CZERWONE MIRAŻE.

ZJAZD PRZEDSTAWICIELI SOWIECKICH I SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK.

MOSKWA 1 (AW) Pierwsze uroczyste posiedzenie trzydziestego grudnia 1922 r. związkowego zjazdu sowieckich i socjalistycznych republik odbyło się w składzie tym samym, co X zjazd sowiecki R.S.F.S.R., z tą zmianą jedynie, że delegaci sowieckiego związku republik zo stali równouprawnieni z delegatami R.S.F.S.R. Zjazd otworzył najstarszy wiekiem członek „Weika“ Smidowicz, który zakończył zagajenie okrzykiem na cześć światowego związku sowieckich socjalistycznych republik.

Prezydjum obrano jednomyślnie w składzie mniej więcej tym samym, co prezydjum X zjazdu. Przewodniczącym został Kalinin, na honorowego przewodniczącego obrano jednogłośnie Lenina.

Słowo wstępne wygłosił Stalin, który, powtarzając swój referat z X zjazdu podkreślił, że dzień ukonstytuowania R.S.F.S.R. jest dniem tryumfu nowej Rosji, zrywającej więzy ucisku narodowościowego. Komuniści równie dobrze potrafia budować nowe życie, jak niszczyć stare (?)

Następnie Stalin odczytał deklarację oficjalną o utworzeniu R.S.F.S.R. w której dzieli się świat na dwa obozy: obóz kapitalizmu, obóz nienawiści nacjonalistycznej, niewolnictwa kolonialnego, szowinizmu, ucisku narodowościowego i pogromów, imperjalistycznego uciemnienia, oraz drugi — obóz socjalistyczny, obóz wzajemnego zaufania i pokoju, wolności, pokojowego współżycia, braterskiej współpracy, narodów.

Zatwierdzono jednogłośnie utworzenie konstytucji związków R.S.F.S.R., zawierającej 26 paragrafów. Paragraf pierwszy określa dziedziny wspólnej związkowej administracji, scentralizowanej w stolicy Moskwy, a więc polityka zagraniczna, wojsko, handel wewnętrzny i zagraniczny, gospodarka wewnętrzna, koncepcje, poczta i telegraf, budżet, waluta podatki, sądownictwo i zdrowie, miary i wagi oraz statystyka § 26 brzmi, że każdej z republik związkowych przysługuje prawo wolnego wystąpienia ze związku (?)

Konferencja w Paryżu.

BERLIN 1 (PAT) Donoszą o przybyciu do Paryża podsekretarza stanu Bergmana, który przywiózł ze sobą nowe propozycje niemieckie, co do których udzielać będzie ustnych wyjaśnień (Będzie łatwiej Niemcom później przekreślać swoje przyrzeczenia. (Przyp. Red.)

PARYŻ 1 (PAT) Przybył tu lord Curzon oraz delegacja włoska z Della Toretto na czele. Pierwsze posiedzenie konferencji odbędzie się jutro o godz. 14. Jutro rano odbędzie się posiedzenie Rady ministrów.

FRANCJA OGRANICZA BUDŻET.

PARYŻ (wł) Izba deputowanych przeprowadziła dyskusję nad projektem ustawy upoważniającej rząd do przeznaczenia bankowi francuskiemu wyjątkowo w roku bieżącym tylko jednego miljarda franków zamiast przewidzianych 2 miliardów.

NOWY REKORD SZYBKOSCI

MARSYLJA 1 (PAT) Znany lotnik Sadi Lecoqte pobił dotychczasowy swój rekord szybkości, przebywając w ciągu jednej godziny 348.02. km. Jestto więc nowy rekord światowy szybkości.

W poniedziałek dn. 1-go stycznia 1923 zmarł opatrzony św. Sakramentami

S. † P.

JAN CEBULA

obywatel m. Łodzi, właściciel pralni chemicznej i farbiarni

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w środę dn. 3 stycznia o godz. 2-ej pp. z domu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 116 na stary cmentarz katolicki.

Na smutny obrząd ten zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych pograżona w głębokim smutku

Zona i Rodzina.

S. † P.

Stanisław Opawski

Magister Farmacji, pracownik Wydziału Aptecznego Kasy Chorych m. Łodzi.

Opatrzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 31 grudnia 1922 r. Pograżeni w smutku żona wraz z synkiem zapraszają krewnych, przyjaciół, na wyprowadzenie zwłok na Stary cmentarz w środę t.j. dnia 3 stycznia o godzinie 2 op. z domu przy ulicy Piotrkowskiej 292.

KRONIKA

Burzliwe zebranie pracowników kasy chorych.

— Kalendarzyk.

2 stycznia Wtorek Makarego,
Wschód słońca g. 7 m. 47
Zachód g. 5 m. 24

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 65)
„Horsztyński”
Filharmonja (Działna 20)
„Koncert Cecylji Hansen”
Teatr „Scala” (Cegielniana 13)
„Variete”
„Casino” (Piotrkowska 67)
„Marie Antoinette”
„Luna” (Przejazd 1)
„Trzy kobiety”
„Odeon” (Przejazd 2)
„Tajemnice przystanku tramwajowego”
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Spółka bez ograniczonej odpowiedzialności”
„Nowości” (Piotrkowska róg Główna)
„Robinson Kruzo”.

— Kalendarzyk historyczny.

1795 Traktat podziału Polski między Rosją i Austrią

Wiadomości bieżące

— Druki zagraniczne.

Jak wiadomo dotychczas wszystkie druki zagraniczne, napływające do Polski, musiały przechodzić przez specjalne instytucje zwane dozoramias prasowymi, gdzie je poddawano kontroli w razie stwierdzenia treści przestępnej okładano je aresztem, posyłano prokuratorowi dla zatwierdzenia aresztu, a w niektórych wypadkach występowano z wnioskiem do ministerjum spraw wewnętrznych o odebranie im debitu pocztowego. Taki stan rzeczy wywołuje stałe przetrzymywanie gazet zagranicznych, i co za tem idzie późne dochodzenie ich do rąk adresatów.

P. minister spraw wewnętrznych, pragnąc uwzględnić wielokrotnie wypowiedziane przez prasę życzenia, wniósł do rady ministrów w d. 28 u. m. projekt zniesienia dozorów prasowych i uzyskał niezwłocznie zatwierdzenie tegoż wniosku.

Ażeby jednak zapobiedz napływowi i rozpowszechnianiu w granicach państwa druków, szerzących agitację wywrotową, p. minister spraw wewnętrznych postanowił rozesłać do władz administracyjnych, pocztowych i celnych indeks czasopism i broszur, którym odebrano debitu pocztowy. Powyższe urzędy otrzymają wskazówki co do postępowania dalszego z drukami znajdującymi się na indeksie.

— Reorganizacja teatrów żołnierskich.

Min. Spr. Wojsk. zajęło się obecnie sprawą podniesienia artystycznego poziomu teatrów żołnierskich. W tym celu każde przedstawienie poprzedzi odczyt kierownika artystycznego, wyjaśniający idee i treść utworu. Role obsadzone będą tylko przez żołnierzy.

Wybór komisji 5-ciu. Nieobecność polskiego związku. Sprawa prawomocności zebrania. Ożywiona dyskusja. Komisarz opuścił zebranie. Votum nieufności.

b) W myśl zawartej umowy w dniu 25 października r.u. w sali rady miejskiej odbyło się walne zebranie pracowników kasy chorych, zwołane przez zarząd. Zebranie zagal komisarz kasy chorych dr. Giebartowski, wyjaśniając cel zebrania, mianowicie wybranie komisji 5-ciu i ich zastępców, proponując skutecznie głosowanie wobec nie sporząd. przez wydz. osob. listy pracowników kasy, za pomocą dwóch kartek. Na jednej z nich będzie wypisane nazwisko, imię i miejsce zatrudnienia składającego głos, a na drugiej nazwiska kandydatów do komisji. Powyższy sposób głosowania został przez ogół przyjęty. Uczestniczyło w zebraniu 211 osób. Komisarz kasy chorych dr. Giebartowski wyjaśnił, że zebranie komisji 5-ciu polegać będzie na wydawaniu opinii o nowo przyjmowanych pracownikach, wydalenie zaś będzie się odbywać na podstawie orzeczenia sądu dyscyplinarnego, ustalonego później. Wybory komisji 5-ciu ich zastępców odbyć się mają na zasadzie proporcjonalności. W końcu mówca powiadomił zebranych, że polski związek oświadczył piśmiennie, iż udziału w wyborach brać nie będzie.

Wywiązała się dłuższa dyskusja na temat, czy obecne zebranie ze względu na niedostateczną ilość obecnych jest prawomocne, wobec czego p. Zajdel proponuje odroczyć zebranie, na którym powinni również być pracownicy polskiego związku, gdyż w przeciwnym razie komisja 5-ciu nie będzie reprezentować wszystkich pracowników kasy.

Przeciw tym wywodom występuje cały szereg mówców, przemawiając za prawomocnością zebrania, dowodząc, że jest to zebranie kasy chorych a nie związków. P. Cianciara oświadcza w imieniu polskiego związku, że koledzy jego nie będą uznawali wyłonionej na obecnym zebraniu komisji 5-ciu.

Komisarz kasy chorych stwierdził, że wobec oficjalnego zawiadomienia wszystkich pracowników, bez względu na jakiegokolwiek bądź

zrzeszenie pracownicze, zebranie jest prawomocne. Następnie zabrał głos przedstawiciel związków klasowych p. Rapalski, który przemawiał za prawomocnością zebrania.

Później przemawia komisarz kasy chorych, który obstaruje przy systemie proporcjonalnym. Mówi, że zarząd zgodnie z ustawą, oraz w myśl umowy zwołał zebranie wyborcze okólnikiem, w którym podaje się, że wybory nastąpią za pomocą głosowania tajnego i proporcjonalnego. O ile zebranie rozumuje inaczej, to nie pozostaje nic innego, jak w wyborami się wstrzymać i kwestję dokładnie w drodze pertraktacji z zarządem kasy ustalić.

P. Rapalski uważa, że przez odkładanie zebrania sprawa ta zostanie tylko przedłużoną, co jest niepożądane. Mówca uważa również, że system wyborów na zebraniu tem nie może określać ustawa lub statut państwowy, lecz jedynie zależeć może od ogółu zebranych. Wobec tego proponuje przyjąć wniosek o wyborach większościowych. Wniosek ten został przyjęty większością głosów, przeciw 10 głosom. Komisarz kasy chorych p. Giebartowski, nie godząc się z przyjętym wnioskiem na znak protestu opuścił zebranie.

Przystąpiono do wyboru komisji 5-ciu przez tajne głosowanie, ipo złożeniu głosów, zgłoszono wniosek, wyrażający komisarzowi Giebartowskiemu votum nieufności za u słowne rozbięcie zebrania i niedopuszczenie do wyborów. Wniosek ten wywołał dyskusję, poczem przyjęto jednogłośnie zmieniony nieco wniosek treści następującej:

„Wobec opuszczenia zebrania pracowników kasy chorych, przez p. komisarza, a tym samym usiłowania zerwania takowego — co nie doprowadziłoby do wybrania komisji 5-ciu, zatwierdzonej umową między związkiem a zarządem kasy chorych i przez to jawne wykazanie gwałcenia zawartej umowy — zebrani pracownicy wyrażają swoje najgłębsze oburzenie i postępowanie to piętnują”.

Projekty spolszczenia elektrowni łódzkiej,

Stosunek Magistratu m. Łodzi do przedsięwzięcia Elekrowni Łódzkiej, posiadającej olbrzymie znaczenie dla życia gospodarczego naszego miasta w ogólności, a przemysłu i rzemiosł w szczególności, jest dotychczas wysoce nienormalny.

Rosyjsko niemieckie przedsiębiorstwo (Tow. Oświetlenia Elektrycznego z 1886 roku w Petersburgu), któremu nadano po skończonej wojnie europejskiej zewnętrzny charakter szwajcarski, prowadzi od paru lat przez swego przedstawiciela inż. Ullmana z Petersburga pertraktacje z naszym magistratem, których właściwym celem jest zmiana najważniejszych i najkorzystniejszych dla miasta warunków umowy koncesyjnej na korzyść koncesjonariusza i dążenie do jak najwyższego przeszacowania przedsięwzięcia również na korzyść tegoż koncesjonariusza.

Pierwotnie czynione obietnice spolszczenia tego przedsiębiorstwa poszły w niepamięć, względnie mogą nabrać charakteru fikcyjnego.

Uważając, że placówka ta tak wielkiego dla Łodzi znaczenia, winna być całkowicie spolszczona, Spółka Akc. Siła i Światło w Warszawie, po porozumieniu z przynajmniej łódzkimi i jedną z największych kopalń Zagłębia Dąbrowskiego, zwróciła się w początkach grudnia do magistratu m. Łodzi z propozycją dostarczenia niezbędnych kapitałów celem wykupienia Elekrowni Łódzkiej z rąk obcych, utworzenia specjalnej spółki miejscowej z udziałem miasta i dalszej eksploatacji z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych inwestycji i rozszerzeń.

Ciągłe przerwy w działaniu elektrowni, uciążliwe ograniczenia w dostawie prądu, brak dostatecznych zapasów węgla niepraktykowały w innych elektrowniach i t. p. wskazują do-

sadnie na niezdrową gospodarke elektrowni. Sądźmy, że magistrat położy kres temu stanowi rzeczy i przystąpi do jak najenergiczniejszej akcji wraz z kapitałami polskimi w myśl założonych prodocyji. (4)

Wynadki i kradzieże

— Postrzelenie dezertera.

b) Patrol wojskowa, przechodząc ulicą Zgierską, obok domu Nr. 85 zauważyła niejakiego Stanisława Goeka, dezertera 28 p. Strz. Kaniow. Na żądanie dowódcy patroli aby stanął, Gocek począł uciekać, wobec czego dano za nim strzały. Jedna z kul utkwiła mu w brzuchu, z powodu czego upadł na ziemię, zalewając się krwią. Rannego odwieziono w stanie ciężkim do szpitala.

— Alkohol działa

Przy ul. Południowej 56, niejaki Bernard Rębowski (Piotrkowska 2?) wszczął awanturę. Gdy przechodzący podówczas posterunkowi chcieli go uspokoić, R. rzucił się na niego, szarpiąc go za mundur, zrywając numer z kołnierza, poczem chwycił za karabin, usiłując go rozbroić. O powyższym spisano protokół.

Adam Ciechanowski zam. przy ul. Przedzalnianej 57 i Bolesław Garusiński, (Rokicińska 13) w stanie nietrzeźwym wszczęli między sobą bójkę. Gdy policjant Krujewski (?) wezwał ich do spokoju pobili go poczem stawili opór nie chcąc iść do komisariatu. (4)

— Urzejmy zieć.

b) Ludwik Morawski zam. przy ul. Wawelskiej 5, zameldował w policji, że zieć jego Zygmunt Gawroński zam. tamże, wtargnął do jego mieszkania i pobił go zadając mu uszkodzenia cieleśne. (4)

Teatr i muzyka

— „Morituri“ R. Rollanda w Teatrze Miejskim

W środę 3 stycznia Teatr Miejski występuje z premierą sztuki głośnego autora Roma Rollanda — „Morituri“ (Wielki dramat „Morituri“ porusza jedno z najważniejszych zagadnień ludzkości — zagadnienie sumienia.

Teatr Miejski przystępując do wystawienia tego wybitnego w dziejach literatury dramatu R. Rollanda, uczynił wszystko, aby to dzieło otrzymało najbardziej odpowiednią sceniczną oprawę.

Realizację sceniczną tego dzieła powierzoneo Dr. J. Brodzkiemu, który sztukę przełożył i wyreżyserował.

Dziś we wtorek dla Zrzeszeń rob. i int. lig. „Horsztyński“ z p. dyr. H. Barwińskim, Snajem i Piłarskim na czele. (4)

Komunikaty

— Z Akademickiego Koła Łódzian.

W dniu 7 i 1 1923 r. odbędzie się w sali „Filarmonji“, Dzielna 18, bal pod hasłem „Łódź swym Akademikom“, Początek o godz. 10-ej.

Dyżury w sprawach związanych z balami odbywają się w lokalu Towarzystwa Krajoznawczego (Aleje Kościuszki 17) codziennie g. 5-7.

Obywatelski Komitet Obrony przeciw gazom trującym.

Dnia 28 grudnia w sali posiedzeń Urzędu Wojewódzkiego odbyło się zebranie organizacyjne komitetu dla obrony przeciwgazowej.

Zebranie zagał p. Wojewoda Dr. Garamblich, zaznajamiając zebranych o celu zebrania poczem powołał do prezydium Ks. Biskupa Tymienieckiego, Prezydenta Rzewskiego i generała Pachuckiego.

Wobec przepelnionej słuchaczami sali, prof. pułk. Marecki wygłosił prelekcję o gazach trujących i znaczeniu Instytutu obrony przeciwgazowej.

Słuchacze przekonawszy się o konieczności udzielania przez społeczeństwo pomocy bezwzględnej tej pięknej instytucji, postanowili zawiązać komitet obywatelski obrony przeciwgazowej na terenie Łodzi. Przystąpiono bezzwłocznie do wyboru komitetu organizacyjnego.

Tegoż samego dnia wybrany komitet wybrał komitet wykonawczy w składzie następującym: prezes inż. B. Stawicki, wice prezesi: inż. Folkierski, gen. Pachucki, inż. skarbnik p. Nowosielski, zastępca inż. Bager sekretarz p. Maczanowski.

Uchwalono utworzyć sekcję propagandy do której powołano inż. Folkierskiego mec. Stypułkowskiego inż. Wagnera i p. Wolczyńskiego.

Doraźnie złożone 50,000 mk. przez maj. Grzegorzewskiego oddano skarbnikowi.

Sekretariat komitetu mieści się w Dyrekcji Robót publicznych ul. Zachodnia 67.

Składki i ofiary przyjmuje skarbnik p. Nowosielski 113 Bank Kupców i przemysłowców Chrz. na specjalnie otwarte Konto.

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Zabudowa miast

(K) Zwołana w Warszawie przez ministerjum skarbu komisja, składająca się z przedstawicieli zainteresowanych ministerjów i instytucji finansowych, rozważała projekt rozporządzenia wykonawczego do ustawy o zabudowie miast, opracowanego w zasadniczych zarysach przez inż. K. Rehowicza.

Ustalono że należy przyjąć art. 25-ty ustawy, przekazujący 20 miliardów mk. instytucjom finansowym na cele zabudowy, oraz że należy opracować nowelę do ustawy o zabudowie miast, która to nowela będzie wyjaśniać sprzeczne artykuły oraz podwyższy gwarancje obligacji do wysokości między 100 a 200 miliardów mk. Zarazem wyrażono zdanie, że osobne rozporządzenia wykonawcze powinny obejmować sprawę przydziału gruntów, jak też sposoby realizacji obligacji. (4)

Aresztowanie baptystów we Lwowie

(K) Żywo w pamięci mamy jeszcze krakowską aferę „baptystów“, kiedy to z wiosną br. jeden z „apostołów“ tej nowej sekty w Krakowie w łaźni hotelu krakowskiego urządzał... chrzest nowonawróconych.

Ponieważ odbywanie tego chrztu nie było w zupełności zgodne z zasadami moralności, wkroczyła w czasie „seansu“ policja i położyła mu kres przez rozpedzenie wszystkich „nawróconych“.

Krakowscy członkowie tej sekty odznaczają się nie lada fanatyzmem, gdyż wypędzeni z tej łaźni, urządzali sobie w dalszym ciągu chrzest w roztafalej zalewającej od lodów Wiśle, czemu policja musiała przeszkodzić. Zresztą sekta ta za pośrednictwem różnych misjonarzy, metodystów i baptystów, znajdującą swoje poparcie w Ameryce, grubo dolarami wspomaga na, rozwinęła swoją działalność szeroko w zachodniej Małopolsce a zwłaszcza w powiecie chrzanoskim.

Przed kilku dniami policji lwowskiej wpadł w podejrzenie dom przy ul. Lwowskiej Dzieci 26, gdzie często odbywały się jakieś tajne narady i zbiórki baptystów. Po krótkiej inwigilacji tego domu udało się policji ująć kilku przywódców, których nazwiska są trzymane na razie w tajemnicy.

Poseł z policjantami.

(K) Wielką konsternację w kole żydowskim Sejmu wywołał, podług „Folks“, fakt, że poseł żydowski, rabin z Sanoka w Małopolsce, jadąc do Warszawy, otrzymał na żądanie władz od dwóch policjantów, którzy dla ochrony jego osoby przyjechał z nim do Warszawy. (10)

Co kosztuje dziś papier gazetowy

Szerszy ogół, dla którego nie da się pomysłu życie bez gazety porannej, ani przypuszcza, z jakimi trudnościami musi porać się w dobie obecnej wydawca pisma codziennego.

Fabrykanci papieru zawiadomili wydawców, że cena za papier rotacyjny w ubiegłym tygodniu podniesioną została o 52 proc. w stosunku do cen listopadowych, czyli, że dziś wynosi cena jednego kilograma papieru 1150 mk., to jest, do pewnego stopnia przewyższa cenę drogiego cukru.

Gdy za wagon papieru (10000 kg.) płacono dotychczas 7580000 mk., od dn. 1-go grudnia r. b. taki sam wagon papieru z przewozem koleją, zwózką z dworca i innymi poważnymi opłatami wynosi dziś okrągłe 12.000.000 (dwanaście milionów) marek. Papier wynosi więc w wydawnictwie 70 proc. kosztów produkcji. Wobec takiego obciążenia wydawnictwa jakże czujnie i dokładnie musi kalkulować wydawca, by nie narazić wydawnictwa na poważne niebezpieczeństwo i zapewnić mu trwałe istnienie.

Nadzwyczajny ten wzrost ceny papieru rotacyjnego, wynoszący, ściśle biorąc, 5798-krotną sumę ceny przedwojennej, ma z punktu widzenia interesów ogólnych znaczenie bardzo poważne, niestety, nader ujemne.

Odczuwają to dotkliwie narównie z nami nie tylko czytelnicy gazet, które są przecież pierwszorzędnej wagi czynnikiem cywilizacyjnym i kulturalnym, ale niemniej odbija się ta niestychana drożyzna jak najgorzej na oświacie w ogóle, podnosząc cenę książek coraz bardziej.

O ile czynniki właściwe nie pospieszają z jakąś szerszą obmyśloną pomocą w tej sprawie pałacej, słowo drukowane w Polsce, jak również książka dla szkół stanie się wkrótce artykułem... luksusu. (10)

Przepowiednie pogody na r. 1923

Do ciekawych przesądów ludu naszego należy wiara, że w każdym następującym po adwencie roku pogoda będzie taka, jaka się zaznaczyła w pierwszych 12 dniach adwentu, z których każdy przepowiada pogodę na jeden z 12 miesięcy przyszłego roku. Zgodnie z temi spostrzeżeniami styczniem roku przyszłego będzie suchy i ciepły, luty bardzo ciepły, w marcu obniży się nagle temperatura i zaznaczy się zawiejami śnieżnymi w kwietniu. Od połowy miesiąca temperatura się podwyższy, deszcz; maj wietrzny, małe opady; czerwiec w pełnej słonecznej pogodzie, natomiast lipiec i sierpień przeważnie deszcz. Wrzesień chłodny, ale pogodny, październik ciepły listopad od połowy chłodny, później mroźny i śnieżny, a grudzień zaznaczy się raz silnymi mrozami, to znów deszczem i śniegiem. (6)

Srodek na poskromienie paskarzy mięsnych

*) W środę do Oddziału walki z lichwą zgłosiła się delegacja rzeźników warszawskich, prosząc o zatwierdzenie nowego podwyższonego cennika za mięso cielece i baranie.

Oddział do walki z lichwą odmówił zatwierdzenia podwyższonego cennika. Skutkiem tego baranina i cielecina znikły w czwartek zupełnie z jatek.

Najlepszym poskromieniem wybujałych apetytów rzeźniczych byłby całkowity bojkot obu gatunków mięsa przez publiczność.

GILZY

z najlepszej bibulki poleca fabryka gilz „Renoma

H. LENGA i S-ka

PIOTRKOWSKA Nr 145

Eksploatuje od roku 1892

